

польского, и заострено всемъ учителямъ (реорганизованиемъ рады шк. кр. № 29 линия 1872, ч. 3552), чтобы особенно на тое указали, чтобы дѣти могли по polsku poprawnie wyrazać się. Якъ отже передъ тымъ мучилисъ дѣти надъ языкомъ польскимъ, такъ мучатся они теперь безъ всякаго пожитку для себѣ надъ языкомъ польскимъ. — Розумѣя, что при такомъ стаѣ дѣль не приносятъ школы никакого практическаго хбса. Рускій народъ видѣчи, что въ измѣненныхъ школахъ не такъ о прославѣ ходить, якъ въ Польшу, отишающи отъ нихъ и посылаютъ дѣти лишь подъ напоромъ кары. Отъ чому наши школы не развиваются, — чому рускій народъ и кіиръ, котрый колись такъ горично занимались школами, отъ нихъ отстали?!

Що въ измѣненныхъ школыництвѣ нашимъ панує система польонизаціи, се рѣчь такъ очевидна, что не треба еи много доказывать.

Напердъ, заведеніе обознакомки науки польского языка изъ чисто русскихъ школахъ не даетъ никакимъ закономъ оправдати. Законъ основной, котрого и повыше панії, абсолютно тое заборонить. Однакожъ кр. рада школьна усиливъ той законъ обѣйтъ, — она называлась рускій школы мѣшанимы, а то для того, понеже они лежать въ тыхъ сторонахъ краю, где людность мѣшана (Sprawozdanie z g. 1875/6) и понеже изъ тыхъ школахъ находится такожъ дѣти обрѣда римскаго (Sprawozdanie z g. 1878/9); въ школахъ сионъ мѣшанимы, маю видъ за кона краеваго изъ 22 червня 1867, арт. III. одинъ изъ бути выкладовыми, а другій изъ обознаковыми. Застановѣмъ надъ сею рѣчю. Законъ изъ 22 червня 1867, арт. III. такъ гласитъ дословно: „Въ каждой школѣ людовѣй, въ котрой части учащихся молодѣжи учишася поль ского, часть же руского языка, той языки, котрый не есть выкладовыми, буде обознаковыми предметомъ науки.“ Мы бачимо, что законъ ничего не говоритъ ани о сторонахъ, съ мѣшаною людностью ани о обрѣдахъ, але смотрѣть на кажду школу изъ особна и квалификау еи послѣ того, когдѣ языка учишася дѣти, котрой до неи ходятъ. Видѣти рѣчъ, что въ нашихъ селахъ говорятъ дѣти безъ帮忙и на обрѣда язычайно по руски; наши сельскѣ школы суть тому вслѣдъ повышенаго закона школами рускими, въ которыхъ лишь однога руского языка учишиаютъ дѣти, котрой до неи ходятъ. Видѣти рѣчъ, что въ нашихъ селахъ говорятъ дѣти безъ帮忙и на обрѣда язычайно по руски; наши сельскѣ школы суть тому вслѣдъ повышенаго закона школами рускими, въ которыхъ лишь однога руского языка учишиаютъ дѣти, котрой до неи ходятъ.

Але чиже малабы рада шк. кр. мы лягтизъ изъ интерпретаціи того закона? Нѣ, рада шк. кр. дуже добре розумѣя той законъ, але умысно его такъ интерпретує. Коли минувшаго року рада громадска мѣсточна Бабичъ, въ котрой Поляки мали болѣльбѣ, внесла до рады шк. кр. петицію о усненіе обознакомки науки руского языка, прихилася рада шк. кр. рѣшешемъ изъ дні 30 жовтня 1879, ч. 7.632 до еи пропленія, изъ основы, що будто тамошніи исполнѣники гр. обрѣда учишиаютъ всѣ языки польскаго. Эзъ еого фактъ побуждаемо наглядно, икаки тенденціямъ руководится кр. рада шк. Она интерпретує ишаки законы изъ польскыхъ школахъ, а инакже изъ русскихъ. Въ польскихъ школахъ наука другого краевого языка есть вспомогательна, въ русскихъ школахъ она насыщено находитса. Се диво глядне явленіе толкуєши лишь тымъ, що въ школахъ польскихъ руководится кр. рада шк. и чисто професійными, въ русскихъ школахъ тенденцію польонизаціи Руسىнѣ.

Та кобы то на западно обознакомки науки польского языка кончилися исключительно; але на тѣмъ далеко еще не конецъ! Фактический станъ рѣчи еще стоятъ сумнійши.

Справованіе рады шк. изъ року 1878/9 выказує шрапдѣ, що шкода еи языкомъ выкладовыми рускими есть изъ Галичини 1462. Цифра таа есть однакожъ абсолютно неправдиво. И сомніваюся, чи буде изъ цѣлой Галичини еще 300 школъ, въ которыхъ бы действо по руски

учили. Въ дуже многихъ школахъ, котрой вачисленій изъ спроводжанію до рускихъ, заведено посѣдніими роками польскій языкъ выкладовыми, гдеуды зробили ее польскую або польской учитель самовольно, щобы приподобити своимъ властимъ; гдеуды сталося со по приказу окружныхъ инспекторовъ; а найчастнійше польскими, якій языкъ есть выкладовыми.

Дуже характеристично есть таи посѣднія причина. Означеніе языка выкладового находится въ фундаментѣ грамоты школы; тіи грамоты забраха однакожъ кр. рада шк. до себѣ. Нынѣ стоять дѣла такъ, що мало-кто знає изъ провинціи, якій языкъ есть изъ его школѣ выкладовыми. Въ иныхъ краяхъ съ мѣшаною людностью находится такій даты въ школыныхъ шематизмахъ, где ихъ кождый переглянути може; дальше есть тамъ изъ вычтаю, що рады школьній красній рошишуючи конкурсъ на учителскій посады, подаютъ заявомъ до вѣдомости, якій языкъ изъ дотычнѣй школѣ выкладовыми, а якій обознаковыми. Такъ дѣлеси изъ Чехахъ, изъ Буковинѣ и др. У насъ тогъ всего не ма. У насъ не доказавши сего ани изъ шематизму школьнаго, ани изъ конкурсового оголошенія. Подавши на посаду, не знає учителъ, якій тамъ языкъ выкладовыми; а коли по одержанию хѣстца спытавъ инспектора окружнаго, получає аналайно отвѣтъ: „Ja nie wiesz, bo i mnie tych aktów nie ma; ale ucz pan po rusku i po polsku; zresztą po rusku dzieci już umieją mówić, więc zwrażaj pan uwagę manowicie na język polski“. Но таїй отвѣтъ выкладаютъ учителѣ въ рускихъ школахъ по руски и по польски, боляще однакожъ по польски. — Такъ дѣлеси якій въ дуже перенажнѣй части рускихъ школъ. Я самъ знаю въ моїй окрестности много школъ, въ которыхъ передъ 5—6 роками выкладано по руски, а пынѣ при змѣненіяхъ учителяхъ выкладаєши пересажено або выключено по польски. Менѣ наєуваєши мимовою щи на гадку, що сей хаось сподвижній властимъ школьніми намѣреніи, щобы „въ мутнѣй водѣ ловити рибы“.

Бще горше стоять руска народність дотычно школъ въ мѣстахъ и мѣсточкахъ. У насъ есть много мѣсточекъ, въ которыхъ почислиши бы Поляківъ на польскихъ (Глиняны, Бауполь, Нижній, Миколаївъ), або въ которыхъ становиши Руسىнѣ велику перенагу (Синятыць, Тысменица, Богородчаны, Щирець); а мимо тогъ заведено тамъ официально языкъ польскій выкладовыми. О болящихъ мѣстахъ, где Руسىнѣ суть въ меншости, уже и не вгадаю!

(Конецъ буде)

Зъ Покутія. (Школьна анкета.) Дужеъмо відичній „Аль“ що публіситетъ справы школьній, що звертає увагу на анкету школьніу. Тутъ переводиться справы, котрый, если дослѣдитъ и станутся закономъ, будуть черезъ довгій часы вильвати на наше выхованіе, котре потомъ, трудно и дуже трудно буде можна на іншій дороги спровадити. — Не треба бути дуже быстроумнимъ, щобы здогадатися, якъ направленіе усулюють законодателѣ школьніи анкеты надати нашимъ школамъ... Быть то по просту заговоръ, проти рускому народному житю, есть то стремленіе до моральнаго убийства Руسىнѣ изъ Галичини.

Гадки гр. Рен, щобы школу боляще съ житлемъ практичнѣмъ и его потребами погодити, вѣшили на другій або десетій пляшъ; анкета о тое совсѣмъ не зуришися. Бы ходить о тое, щобы организацію школъ до плинбогъ политичнѣхъ польскихъ приоритети, а тик стремленти, до спольщени Руسىнѣ. Нынѣ упадають поволи польскій мрѣжъ о реституції давної Польши, а если надїя о колишній самостоятельности Польши еще совсѣмъ не згасла, то она откладаєши до щасливѣйшої будущности. На ишакиѣмъ же по ридку днівнѣмъ политичнаго стремлени Поляківъ стоять: „непольщеніе Руسىнѣ

галицкіхъ“, а именно за посередствомъ выхованіи публичного въ школахъ. Організація школъ народныхъ, котрою теперъ школна анкета занимается, має допроводити до той пожаданої цѣли. Тому то до топ анкеты не принять ани одного Русина, щобы не было, изъ каку вию, якои перепоны, трудности або протесту, але щобы пакти рускій свѣтъ не дѣланавса, якъ тамъ куются пута жељезній, щобы его умъ народный сїїнти.

Дій головній точки що тѣмъ направлению, надъ котрими пынѣ анкета польска обрадує, суть: а) внесеніе рады мѣстечніхъ, и заступленіе ихъ черезъ делегатій радъ окружніхъ, б) заведеніе ин тернатівъ.

ad a) Въ практицѣ показалося, що рады мѣстечній, именно тамъ, где рускій священикъ есть головою такої рады, а при тѣмъ есть мужемъ образованымъ, щиризъ рускимъ патріотомъ и где бути школами ревнованимався, дуже не на руку Полякамъ. Они часто спинають систему польонизаціи и придержують въ школахъ выхованіе руске... Отже треба ихъ знести, а підложити що, що бы съ направлениемъ польонизації боляще гармоніовало и єи жадній перепоны не ставило. Нынѣ бо цѣль апаратъ школьній: Рада школьнія краева, рады окружній и ихъ предсѣдателѣ-старосты, инспекторы краевій и инспекторы окружній — есть въ рукахъ Поляківъ. Духъ одушевлюючій сей апаратъ есть польскій, цѣль яконо вытычена сего організма: спольонизувати Руسىнѣ галицкіхъ черезъ польонизацію школъ, — отже и направленіе дѣлания есть въ тѣмъ дусѣ, въ той цѣлі. Однѣ рады школьній мѣстечній тому направленію стояли на перешкодѣ, тому треба ихъ конечно усунти, а на ихъ мѣстці щоєсь такого поставити, що бы съ цѣльмъ польонизаційнѣмъ апаратомъ було въ добрій гармонії.

ad b) Интернаты суть то заведенія, въ которыхъ кандидаты на учителівъ школъ народныхъ будуть мати свое пропитанье и выхованіе. Головною задачою тихъ интернатівъ буде: выховати своихъ питомцівъ на учителівъ - польонизаторѣ. Тутъ буде передовесій развиватися и плекатися патріотизмъ польскій и відѣлюватися въ кандидатахъ до стану учителскаго ревнованіе на дорожъ польонизації. Чи знаєте досяглебть такого выхованія? Есть она дуже велика. Система така выдре намъ тихъ учителівъ, котрый нынѣ становиши посередну интелигенцію руску помежи селининомъ а священикомъ і другими образоваными станами; она сотворить апаратъ польонизації сильный, ревній, добре зорганизований, котримъ молодіжъ въ школахъ народнихъ выховуватися буде на приходниківъ польской справы и польскихъ порядківъ; она має задачу знищити съ часомъ духа руского въ народѣ. А все тое буде совершатися по закону. Роважте отже, въ якій способъ отвернутиби того грозище небезпечнѣство!...

Передовесій заразъ на митингу 30 (18) с. м. треба намъ запротестовать противъ махинацій теперішніи школьніи анкеты, и сказати, що сїй установи иякимъ чиномъ наше Руسىнѣ дотыкати не будуть и не могутъ, бо они суть односторонній, алишь черезъ самыхъ Поляківъ, отже въключно въ ихъ хосенъ и дли ихъ потребъ, уложеній. А чайже намъ въ конституційнїй австрійской державѣ никто насилиемъ системы выхованіи публичного накладати не сміє, а иже зъ намъ конституційнїмъ обважателемъ о своихъ жизненнихъ справахъ радити въ становити свободно!

Дальше треба намъ възорганизувати заразъ на тѣмъ митингу свою питому руску анкету школьніу, вложену въ людей обанакомленыхъ въ ходъ выхованіи публичного, — и треба старатися тогї рѣшии въ дорожъ законодателій перепровадити. Та чайже Господъ допоможе, и не дастъ намъ уласти, а чайже намъ Наймилостивѣйшій нашъ Монархъ Францъ Іосифъ въ остаточнѣмъ небезпеченості становити

приближніемъ буде, и подастъ намъ руку ратунку; а чайже не схоже не допустити до рознукії єїнрійнїй и преданий три-мілоній народъ!

Mikhail.

Зъ Жовковѣскога. (Що робити наші видѣлъ повітотої.)

L. 365. Do Zwierzchności gminnej w ...! Źolkiewskiej z dnia 5 maja 1880, która poleciła zakupić dla użytku szkół ludowych tutejszego Powiatu w Urzędzie parafialnym jako fotograficzne odbicie wielkich dwóch obrazów historycznych znajdujących się w wiad. odsiecz Wiednia dokonaną przez Jana Parkanami w Węgrzech stoczoną przez tego Króla a to podczas najazdu Turków na Państwo Austryackie w roku 1683, prześledziła się przy niniejszym Zwierzchności parę tych obrazów, które razem ryńskich w. a. polecając jej, a względnie naczelnikowi gminy, aby wspólnie z nauczycielem miejscowym zajął się umieszczeniem tychże w szkole na ścianie dla nauki uczniów.

Obowiązkiem będzie Nauczyciela w stósownych chwilach tłumaczyć znaczenie tych obrazów usiądając się młodzieży, mianowicie jaką zasługę położyli Polacy i Rusini w chrześcianstwie przez odparcie Turków z pod Wiednia i zasłonięcie Astryi i Najjaśniejszego działy nam panującego domu przed najazdem tureckim.

Obrazki te mają być nważane jako własność szkoły, i jako takie mają być do Inwentarza majątku gminnego w dziale szkolnym zamieszczone.

Z Wydziału powiatowego.
Žolkiew dnia 27 Lipca 1880.

Prezes L. S.
Wayart.

Ось иже писмо розделанъ дні 29 жовтня 1880. Wydziałъ повітотої по пінропомъ а щиро-рускомъ повітѣ жовковѣскому! Тое писмо дѣстало всѣ громады загаломъ, напѣть такій: Волиця, Станиславка и т. д., въ которыхъ не було и не має польскіхъ школъ.

Нема що казати, дуже сей Wydziałъ енергичний и працьвнитий, коли ажъ 6 мѣсяціївъ часу (отъ 5 мая до 29 жовтня) потребувано, щобы подѣлитися съ громадами ухвалою Рады повітотої.

Та ї сама таа ухвала, якъ бачите, дуже мудра, бо опираєши на такихъ приписахъ, которыхъ доси слава Богу, не має. Каждому предсѣнній підомо, що начальникъ громады не має (посли австрійскихъ законівъ) права контролю надъ учителями и не може имъ жадніхъ приказацій дававати; учителъ підлагася ино своїмъ властимъ школьнімъ.

А однакожъ, якъ видно въ наведеного письма, для жовковѣскога Wydziału законы не существуютъ, Wydziałъ самъ собѣ закономъ: „poleca naczelnikowi gminy, aby wspólnie z nauczycielem zajął się umieszczeniem obrazów w szkole na ścianie.“ Чиже Wydziałъ не знайшоъ вженичого важнѣйшого и наглїйшого якъ заниматися колъ портерствомъ „dwóch obrazów Jana III króla polskiego za 3 zł. w. a.“ по рускихъ громадахъ? Чиже класы громадскіи и дороги пінротови въ такомъ неликомъ порядку? Чи Wydziałъ компетентній приказувати учителямъ, чого и якъ мають они учити рускихъ дѣтей? Чи Wydziałъ думає, що ти „dwa obrazki z gamkami i szkicem“ заступлять народови мѣстце голодної заномоги, рускимъ дѣтамъ мѣстце чоботять?

Се писмо то только слабенька праца въ трехлѣтніи господарки, котра сїїдѣть, якъ Wydziałъ спонсии обовнажи свои закономъ на него наложений — и якъ то іншими способами стараєсь польонизувати Руسىнѣ.

Щобъ не було поговору, що мы болотомъ обкідуємо польскихъ людей, по даю до вѣдомости єще сумнійши, а разомъ сумнійши фактъ: передъ врізаньемъ до Галичини E. B. Цѣсари выпа-

така раза посыпана п. маршалком Вайгартом въ касы суму 300 зл. в. а. на гравление контура для правительства Монархии. За рускі отже гропы убрали п. Вайгартъ въ контуръ ико антономитнаго представителя жовковскіхъ Русенъ. Чи що въ подобного дѣла въ другахъ краяхъ, хочбы изъ краю Готтентотъ, о тѣмъ сомніваюся. А вновь въ линію с. р. порозыланъ п. Маршалкомъ для рускіхъ дѣтій книжочки польскій патротичній ико підгороду пильности. Въ одній такої книжочки читались съ обуренемъ: „Вій Русіна-рогоанів“!

На іхній то цѣлі обертають гропы, котрій складають на посыповану раду! Кро-
наво напраціваний нами гропъ служить противникамъ за средство до нашої агу-
бы; убралиши въ контуръ въ нашій гропѣ ключутъ: „пісня Russi“ — за наша
гропы купуються, таї же рускі дѣти
голодній и босій рождаются книжочки, ко-
трій оскорблюють наше чувство, въ підгірії
дышуть революцію противъ намъ! Та-
кими то дорогами повертають у насъ ав-
тономію.

Тожъ часъ брати въ жовковскіого по-
віту въ дорозі легальній виступити
спольськими силами противъ надзійтимъ,
непрошеныхъ огнівниківъ. Новій вибори
до Ради посыповано приближилися. Гор-
ійміся до дѣла, щобъ дальному демора-
лівленню народу конецъ положити!

Зъ Золочева. (Загальний збори това-
риства „Бурса філії Просвіти“.) (Ко-
коя.) Коли въ жовковишого жити Руси-
нійській сесійній діланіємъ „Просвіти“
не задоволені Політи, то изъ щасливого
розвою бурсы тогоже товариства невдоволеній — сумно погадати — Русини самі.
Речъ таї була предметомъ живої дебати
на загальнихъ ображахъ товариства „Бурса
філії Просвіти“ а основа си, коротко
говорачи, така: Статутъ товариства бурсы
філії „Просвіти“ входить въ

жити — бо товариство розширяючи ви-
будо конкурсу на відображеніи до своєї
бурси, коли колькоть Русинів въ непо-
зволитихъ причинъ загадали отворити ще
другу і отдать їй підъ огнівнику і добрь
братьєві св. Николая-чудотворця въ Зо-
лочеві. Мишель истинно красна, але по-
ниже у насъ южна інституція бльша
двигається передъ всімъ складаними гропами,
тому жъ тежко було и такъ небо-
гатої а сего року градами до того наї-
шеної окрестності підтримати ажъ дѣ-
бурсу нарази. Закладаючи другу бурсу
вистанили ізрѣзъ того на справед-
ливий замѣтъ і негодованіє публіки,
що коли одна вже бурса отворена заход-
демъ людій мазочихъ, появіє добрів'я у
всіхъ, але потреби на-
шихъ родинъ не умирають съ нашою
смертью, они продовжуються, а пофальшиві
притуловища ще убльшуються. Тожъ
попиний мы памятати о потребахъ на-
шихъ родинъ і на случай нашої смерті!

Такъ, чувствомъ оживленій кілька, сполучившися въ цѣлі несеси помочи ідо-
камъ і сиротамъ по священикахъ і вій-
ськову ізъ жизні фонду запомоги свяще-
ническихъ ідбъ и сиротъ.

Якъ кожде сполученіе руководиться
певними правилами, такъ і кілька Архі-
єпархії вложили правило с. в. статуту
своєго сполученія. Той статутъ бувъ обу-
маний після памяті і обетоательства
тогдашнього часу; вінішніе оказались дуже
недостаточнимъ і повторно були моди-
фіковані. Якъ перштній статутъ єсти
теперь неісторійній, такъ вінішніе його
змѣни неодержали відвериденія ц. і. пра-
вительства, і для того узано необхідну
потребу змѣни статуту реченою фондомъ
запомоги.

Тутъ открылось обширне поле для
різнихъ міній побія того, якъ іто на-
туру справу дивитися. И якъ списага мої
поганды въ начерку статуту, котрій
передискутовано анкетою статутовою ви-
браною загальнимъ обрамленіемъ отпору-
нівникомъ кілька. Сей начеркъ стягнутій
вистанили въ Архієпархії, щобъ
весь кілька мігъ висказати поганды
іго гадки.

При загальному обрамленії яко с. р.
буль той начеркъ близше обговорений
і хотій черезъ заявленіе гденихъ со-
мічній справи статутова не відстава ру-
шеню, і по вінішній день ізъ різ-
ницю напрацюю агітує, то однакоже
пекула потреба нового статута дально су-
ществує, — рішеніє єсть іво отрочене,
— чи борще чи вінішніе поспідішати
оно мусить, але тада вінішній поспіді-
шати має дально жити і таїкимъ по-
требамъ ідбъ и сиротъ по священикахъ
зна-така підномога даною бути. Будуч-
ищо тога хоссеній вівченії відсутні
і рівно жаденъ, котрого ще не будо
і нема і Бога, коли буде.

Такого жаданія філії товариства
„Просвіти“ не могли нікъ принять, бо
онъ не було ніякіхъ предложеній згоди, але
жаданія безусловно вінішній не оправ-
дані капітуляції юсе существою
товариства бурсы філії „Просвіти“ не
только оскорбліює само товариство, але
і всіхъ добрефіції сені бурсы, котрій
такъ численно співали съ свою помо-
щю для сені бурсы.

Отмова філії „Просвіти“ опира-
ється отже на дуже важливі причини:
а) що вінішній безусловною розширенію
бурсы; б) що пристоючи на той жадані-
ї філії наразівши на справедливі поган-
дані і недобірії тихъ, котрі щедрими
датками гропами причинили до
їхніхъ основаній.

Все, що можна було въ сторони та-
вариства существуючою бурсами аробити
вроблено, але коли товариство бурсы філії
„Просвіти“ бльшостю голообщъ
склонилось, щобъ вибрати комітетъ ізъ
обохъ сторін ізъ цѣлі переведенія згоди і
єдності, о. Ч. не принісъ такого посеред-
нього предложенія, якъ бы на іншій доказ-
ать, що тутъ не ходить о згоді, але і
іншій цѣлі посторонній.

Що до іншої, то дуже великою над-
тьмъ дѣломъ. Але сиало увірній о па-
триотизмъ Золочевскіхъ Русинівъ, на-
діємся, що та мужъ, котрій свою енер-
гією довели руске товариство філії „Про-
світи“ до истинного розцілу, котрій
свою хоссенію діяльністю на поляхъ
народівъ сталими осередкомъ руского жити
ізъ тѣмъ околій, поступить собї ізъ
тѣмъ дѣлі дальше такъ, якъ тога вима-
гає добро і честь руского народа. Д.

Листъ отвертый до Всеч. Кліру Архієпархії Львівської.

Гр. кат. кліръ входить черезъ же-
нитбу въ шанси родинній, а шанси кровні
сполучаються той кліръ въ близкихъ і
далішихъ кругахъ майже ізъ одну родину. Мужъ і дѣти родини мають пе-
редъ Богомъ, передъ світомъ і передъ
світотою святий обовізокъ дати і ста-
ратися о средство утримання і прокормле-
ння своихъ найближніхъ родини, а по вязан-
нію і по призау милости христіан-
ської нести помочь і дальший родини.

Кто тамъ другій не почутавши напіхти
потреби а ожидали лише чужої помочи
і надійтися, що кто другій спошти въ
нашій повинності, були що най-
менше наїшнимъ.

Потреби нашихъ родинъ стараємося
вспомогати въ жити, але потреби на-
шихъ родинъ не умирають съ нашою
смертью, они продовжуються, а пофальшиві
притуловища ще убльшуються. Тожъ
попиний мы памятати о потребахъ на-
шихъ родинъ і на случай нашої смерті!

Такъ, чувствомъ оживленій кілька, сполучившися въ цѣлі несеси помочи ідо-
камъ і сиротамъ по священикахъ і вій-
ськову ізъ жизні фонду запомоги свяще-
ническихъ ідбъ и сиротъ.

Якъ кожде сполученіе руководиться
певними правилами, такъ і кілька Архі-
єпархії вложили правило с. в. статуту
своєго сполученія. Той статутъ бувъ обу-
маний після памяті і обетоательства
тогдашнього часу; вінішніе оказались дуже
недостаточнимъ і повторно були моди-
фіковані. Якъ перштній статутъ єсти
теперь неісторійній, такъ вінішніе його
змѣни неодержали відвериденія ц. і. пра-
вительства, і для того узано необхідну
потребу змѣни статуту реченою фондомъ
запомоги.

Тутъ открылось обширне поле для
різнихъ міній побія того, якъ іто на-
туру справу дивитися. И якъ списага мої
поганды въ начерку статуту, котрій
передискутовано анкетою статутовою ви-
браною загальнимъ обрамленіемъ отпору-
нівникомъ кілька. Сей начеркъ стягнутій
вистанили въ Архієпархії, щобъ
весь кілька мігъ висказати поганды
іго гадки.

При загальному обрамленії яко с. р.
буль той начеркъ близше обговорений
і хотій черезъ заявленіе гденихъ со-
мічній справи статутова не відстава ру-
шеню, і по вінішній день ізъ різ-
ницю напрацюю агітує, то однакоже
пекула потреба нового статута дально су-
ществує, — рішеніє єсть іво отрочене,
— чи борще чи вінішніе поспідішати
оно мусить, але тада вінішній поспіді-
шати має дально жити і таїкимъ по-
требамъ ідбъ и сиротъ по священикахъ
зна-така підномога даною бути. Будуч-
ищо тога хоссеній вівченії відсутні
і рівно жаденъ, котрого ще не будо
і нема і Бога, коли буде.

До рѣшеннія надъ статутомъ викликає-

ся вч. кліръ Архієпархії приготовитися
черезъ індивідуальні роздуманія того
предмету, черезъ уваглюваніе загальні
обовізувачівъ, якожи держави, деканаль-
нихъ, тереть заявленіе їхніхъ погандівъ,
щобъ при будучому загальному обрамленію
відпоручнівни кілька Архієпархії могла
запасті рѣшеною ухвалою.

Чуюся спонованимъ півнішнімъ
словомъ звернути увагу Всеч. Братіи, що
передъ постановленнямъ относичихъ до того
предмету внесено потреба конкретно розу-
мати основні питання: що має стояти ізъ
першої лінії намѣреніемъ реорганізації
фонда запомоги священиківъ. ідбъ і сиротъ по-
кліръ відповість, чи ідоми і сироти по-
кліръ померішь, — т. в. що має бути
перше уваглюване, чи потреби і недостатки
кліра відповідного, чи пущда осирот-
льнихъ?

Тутъ попиний мы руководитися
правилами природи: и. пр. „кто хоче ви-
скати на часъ, мусить приложить силы“,
— „зашануванье силы уменшає добутокъ“
— такоже: „чимъ бльшій натискъ, тымъ
сильній вітеръ“ і пр.

Кто небудь обізначеній съ обето-
вательствами кліру не може заперечити
єго клопоть і недостатокъ, ба навіть
борьба о хлібъ наступний для їхніхъ, —
але той недостатокъ і пущда его єще
наростають, ісль перемінися трудолюбі-
вий борець і проірмітель, отець родини!
Оживленій милостю сугаючою за-
гробъ попиний мы обдумати средство
подпомоги для свящ. ідбъ і сиротъ, на-
віть той, що безпосередно не останніми
ідоми або сиротъ, — бо задата велика,
ділатати не много і слабосильній. По-
рівнянні загальні число священиківъ
до запомоги ідбъ і сиротъ вказує, що
два священики мають покрити потреби
запомоги одиною до тон запомоги управи-
неною особою. Зъ бтс утилітією удер-
жання відданого фонда запомоги і для того
только сполученими силами можна буде
достигнути ванеслаї цѣлі.

Не признаю і совершенства спів-
ному мною начеркю статута, суть мож-
ливій уз'янії, але возвімтися Всеч. Бра-
тія щиро до працї! Если мой начеркъ
придеться ізъ, радъ тому буду, але
і охочо прилучуся до хоссенійшої гад-
ки, лиши ірошю бтчтувати уложеній
мною начеркъ безъ упередження і під-
дати їго бенеторійній критицѣ, неді-
йній засланьемъ розважаєсь многожанро-
вінністю.

Порівнянні щорічнихъ рахунківъ
фонда відомично-сиротинського показують, що
якъ лише енергичне стяганье замегостії
датківъ передъ ідомами літаками було при-
чинено, що цифра запомоги дійшла до
50 гр. на одну до запомоги управи-
неною особою, таї же окажується, що при вели-
кому числі управищахъ, при множи-
тися замегостіївъ ізъ датківъ, при ужи-
ваній тепер антицикличії въ приєднанні
при роздаваню запомоги, — не только
не можна думати о підвищенні, чого єсъ
ожидається, але що дотеперішня запомога
мусить уменшитися, если скромна до
нинішній обраный фондъ корисний охоро-
нити бтъ члєківого розбрання на ро-
дичу запомоги.

Мережевський.

НЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Рада держави.) Цьогорічнімъ бтчту-
вальнимъ є їхъ для 1 (13) с. м. збітка
рада держави скликана на 30 к. с. звот.

(Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині. Досі має автономістична
партія въ раді держави максимальна бльшість
голосівъ 180, а мінімумъ 152, а централістична
партія централізована въ раді дер-
жави) (Partie централізована въ раді дер-
жави.) Під часъ поспідіонів першої парламен-
тарної засідання австро-української партії при
новорозписаныхъ виборахъ З голосомъ посоль-
ськимъ въ горішній Австрії (при виборахъ
зъ бльшості поспідістів) і З голосомъ посоль-
ськимъ въ Буковині.

ции. Телеграммы доносящие о ходе Дульцинской спирты суть такъ противоречивы и баланси, что тяжко зороняться, актъ изъ дѣла худо дѣла стоять. Одна рѣчь несна, Черногорецъ держится на боцѣ, не хотѣть братъ силою Дульцина. Друга рѣчь знаетъ загадочна и склонна познать: дѣлочного дѣлъ не откладывать же разъ демонстраціи флота, когда ничего въ себѣ спирты не годятъ учинить въ такъ много контура?

Немеччинѣ. Отъ давшаго уже часу въ Немеччинѣ подача агитации противъ жи-дѣль. Мы же кѣль разы, или случайность познакомитъ нашихъ читателей съ характеромъ антиосманскаго руха въ Немеччинѣ. Рухъ той набралъ большою наги- съ концѣмъ минувшаго мѣсяца с. р. коли- то берлинской газеты напечатали противни- дѣлку позицію подписанную многими зна- мѣнными людьми. Авторы той петиціи не обжаловали на публичномъ съѣзжаніи въ газетахъ, але еще выдали заяв- ваніе до всѣхъ станций и партій Немеччинѣ, чтобы кѣль могъ наибѣльше подавливаться избирателямъ въ ту петицію, такъ чтобы она мала характеръ плебисцита. Въ той цѣ- ли разослано того избраніе надъ 100.000 импринтиковъ газетамъ, бургомистрамъ, вы- шему духовенству, товариществамъ генодар- скимъ, судьямъ, докторамъ и т. д. Въ той- бѣзѣ выражена въ цѣлѣ антижидовской агитаціи съ именемъ: спаси германскій народъ, чтобы не быть немъртвымъ чужимъ племенемъ. За антижидовской агитацией стоятъ органы ультрамонтанскій и консервативной. Ли- беральній органы печати, котрый за разу от- сказывали разнодуміе до противижидовскаго руха, коли побачили, что рухъ разноразъ измѣняется, стараются теперь утихомирить разбудженіе страсти. Але дѣло не скончилось на газетахъ, оно зостало перенесено въ ируку палаты депутатовъ. Минувшаго тыждня ин- тересуетъ пособіе Генезѣ правительство до- лжно томъ противижидовской агитациі. О кѣль спирая жидовска въ Немеччинѣ сог- дія засѣдали умы, далось познать и при- слушаю разорвать изъ палаты депутатовъ: сеймъ будь формально въ облозѣ отъ па- тому народу, побившисягося за билетами вступившими до сихъ сеймовъ тѣль что аже позиція мусѣза народъ разговариваетъ. На интервью Генезѣ отпомѣнѣ министерствъ гр. Штальбергъ-Верингроде, что правитель- ство до генер. піака противижидовской по- тиціи не одержало и не намѣрило нарушать существующаго рѣгионуправления вѣрономі- діи въ Немеччинѣ. Но доказаніе надъ ин- тересованіемъ не запала піака ухвали.

Франція. Палата послѣдъ ухвалила большинствомъ 295 голосовъ противъ 169 арг. з проекту закона о судовищахъ. На под- ставѣ 8 артикулу заявлено неусудимость судѣй на 1 рѣкѣ. Республиканское прави- тельство зможе отже замѣстити посады су- дейскіи республиканскими.

НОВИНКИ.

Программа концерту въ память сто- лѣтніхъ роковъ, вспомнившися на преотоль Цѣсаря Іосифа II, устроюваного комитетомъ лѣбескимъ Русиномъ въ день 17 листопада 1880 р. въ великой сали «Дому Народнаго».

Часть I. Отъѣтъ о цѣсарю Іосифу II. и Волод. Бартеневскому.

Часть II. М. Вердицкій. Сим- фонія F-moll. Отъѣтъ музыка 30 полку подъ управою капельмейстера А. Панайтиса.

2. Кингельсбергъ. Рѣдне слово. Выложеніе хоръ русскихъ співаковъ.

3. И. Грабовскій. Декламація въ память цѣсаря Іосифа II. Выполнено п. А. Г.

4. А. Вахинникъ. Наша жизнъ. Слова И. Гумалевскаго. Отъѣтъ хоръ ру- скыхъ співаковъ.

5. А. Вахинникъ. Кантата въ честь прѣблѣду Е. В. Цѣсаря Франціска Іосифа I. въ Галичинѣ въ р. 1880. Выполненіе хоръ ру- скыхъ співаковъ въ сопроводѣ оркестра 30 полку.

— Программа обходу памяти цѣсаря Іосифа II въ Коломыѣ, ухвалина д. 18 листо- пада на познѣмъ засѣданіи комитету надъ предѣдательствомъ Вор. о. Кобицкаго: I) Передъ засѣданіемъ днѣ 29 листопада въ годъ 9. торжественное богослуженіе въ городской церкви, богослуженіе мѣстечныхъ духовен- ствомъ. II) По богослуженію представитъ деутацію руска у. и. Старости въ мѣст- ци, щобъ выразити чувства юрисдикціи и про- даниности руского народа для памятнаго Монархіи и его династіи. III) Вечеръ муз-ICAL-литературный изъ касовъ старостъ съ 7-мѣсъ годъ, вѣтеранъ устремленіе ру- скими товарищами въ Коломыѣ, въ котро- го честный дахъ признается на бурую со- Ари. Михаилъ. Вечеръ складаюши въ слѣду- ющихъ частяхъ: 1) Отъѣтъ о житїи и дѣ- тельности цѣсаря Іосифа II. 2. Хора муж- скія отъѣтъ: а) Миръ памъ братя; б) Кра- сина зоре, в) Кто за памъ Богъ за нихъ! 3.) Представленіе драматизированной опереты Цѣсаря Іосифа II, оригинально написанной Ч. Т., му-

зика Долготы, 4. Декламація: Цѣсарь Іосифъ II. 5) Образъ тѣ живыхъ особъ предста- вляющей цѣсаря Іосифа ІІІ орака.

— Вокѣзъ П. Т. Русиновъ-співаконъ, ко- трый хотѣть хлопко взяти участіе въ кон- цертѣ маючомъ устроити 16 (28) с. м. въ память цѣсаря Іосифа II, запрошуна на про- бы спѣву, котрый раздѣлчутся съ пын- шинъ днемъ и будуть отбуватися що днѣ 6-го и 7-го въечеръ въ комнатахъ «Академія Кружка». А. Вахинникъ.

— Загальний зборъ членовъ товариства «Руска Бесѣда» во Львовѣ отбудутся днѣ 7-го і 8-го въечеръ въ комнатахъ «Р. Бесѣда», на котрой Выѣдѣлъ Ви. Панайтъ опять запрошуна.

— Въ день митинга 18 (30) с. м. отбудутся музикально-декламаторскій вечерь въ сали «Народного Дому», устроенный «Руск. Касиномъ».

Ф. Іосифъ Український, пенсіонеромъ приходника карного дому во Львовѣ и по- четный советникъ конюшосторкій, уважавшися 8 (20) падолиста с. р. въ 63 р. житїя въ 39 сіянчніства.

— Министерство торговли именовало асистента почтового Ореста Старомѣйскаго концепцістомъ въ ц. к. дирекціи почты во Львовѣ.

— Загальний зборъ Коломийской фі- лії «Просвѣти» отбудуетъ днѣ 21 р. падолиста въ празникъ Богоявленія. Днієвый поря- докъ звичайний. Початокъ збору о 3½, го- дини по полуночи въ вынаймленої на тую цѣль сали касина жидовскаго въ ринку. За- мѣщеническіи члены будуть могли при той слу- чаиности отобрать залигаючіе книжочки и зложити припадаючіе вкладки. — Отъ вы- дому філії «Просвѣти» въ Коломыѣ.

— «Народный Домъ» розписує конкуроль на одну стипендію запомогу им. Т. Блаж- іевича рѣчно 80 зр., почавши съ 1881 шк. рокомъ. Убѣгатися могутъ убогій рускій ученикъ окончившій съ отличіемъ послѣдній курсъ народныхъ, середніхъ и вищихъ школъ. Речинецъ подаванія до 1 (13) грудня 1880.

— Нунціемъ въ Вѣдни на мѣстце кард. Якобиніо именованій монс. Вапутеллі.

— Загальний зборъ руского акад. това- риства «Дружній Лихваръ» отбудуетъ днѣ 20 с. м. на универитетѣ. По справовданню зъ дѣяльності уступаючого выѣду, (котрой онѣйститъ познѣше) выбрали новый выѣду на рѣкѣ шк. 1881. Выбрали пі.: Евг. Олесницкій, слух. правъ, предѣдателемъ; Ант. Нагребецкій сл. правъ, заступникомъ предѣ; Денист Партицкій, сл. правъ, се- кретаремъ; Володим. Коцовскій, сл. філ., скарбникомъ; Север. Заріцкій, сл. філ., контроллеромъ; Ярославъ Романчукъ, сл. філ., бібліотекаремъ; Ник. Левандовскій, сл. техники, господаремъ; заступниками ви- длововъ пі.: Іванъ Чеховичъ, слух. правъ; Романъ Цеглинський, сл. філ. и Ант. Гиль, слух. правъ. Загальний зборъ ухваливъ припустити до стягненія судовою до- рогою всѣхъ пожичокъ залигаючихъ у дов- жинкѣ, котрой мимо численныхъ завѣданъ не почучаються до морального обовязку тѣихъ пожичокъ звернути, хотій гдѣй тѣихъ занимаютъ становища съ досыть вищою платою. Комната «Др. Лихваръ» при ул. Краківській, 14, I поверхъ.

— Россійскія газеты доносять, що папа асигновавъ 60.000 франківъ на заложеніе польской семинаріи въ Римѣ.

— Зъ Сянока пишуть памъ: Въ ново- заложеній гимназії Сянцікѣ внесено си- ми дніми спіткованье русникъ санть. Роз- порядженіе міністориально що тѣмъ вага- дѣль блага въ школѣ завѣдатель п. Ямур- іевичъ. Звоеческіи русникъ санть въ гимназії видали сильне негодовильнє межи Русинами въ Сяноку, а наїть будо предметомъ інтернеланії въ радѣ мѣской. Понеже въ гимназії Сянцікѣ сутъ и Русини-ученики, дніми понеже въ поймѣ Сянцікѣ 2½, на- селеніе руского, никонецъ понеже въ всѣхъ прочихъ школахъ санть обходята поймѣ въ бѣхъ обрадовъ — то мы понясній засѣ- мусимъ уважати доси небувалымъ, ірана Русинівъ нарушавшими насиліемъ въ мусимъ рѣчу противъ мене запротестовані. Коли често рускій гимназія въ Львовѣ обходята санть подѣлки, коли польскій гимназія въ Львовѣ обходята санть рускій — дзі чого гимназія Сяноку (Сянокъ — мѣсто на рускій землї, не на Мазурахъ!) не має обходяти рускій санть? Надѣмось, що ком- петентній властъ тую аномальність усунуть и не сходити для однѣхъ толькъ Сянцікіхъ Русинівъ творити виняткови права!

— Съ Стрія пишуть памъ: У нашбогъ мѣтѣ отъ давшаго часу клекотить моя у казанії. Вѣтъною порою при блеску мѣсця спуска наше мѣщанство тополями по улицахъ тѣихъ товариствъ живе гостикувоюю, кри- куєть пѣснитъ пріятельство іго працѣ. Тополя тѣи то гублятъ где-то заузялихъ то пірнинуть та гдѣ около піонери розсы- паютъ по хатахъ, где жімни та дѣти голо- дній та голі вичѣюють вѣтеранъ своїхъ

ти, що щобъ завтрашнього дні продовжати важ- ку працю — наль доброкъ нашого мѣста, а именно наль тѣмъ, котрій на дальне мас- нахи управити: чи стара рада ѿ п. пота- ремъ Мальчишкій, чи нова ѿ п. Затварни- цкимъ на чолѣ. Виѣтвилися два силній ото- ропицтва та отанули противъ себе до за- висти борбы на житѣ и смерть. Горбіка, пиво, конбасы — аргумента промовляючіи такъ переконуючо при всіхъ въборахъ, отгры- ваютъ и тутъ не поспѣли ролю та забуту пере- хилатъ побѣду на тууу сторону, котрій не пошадить жертвъ на свѣ оружье. Переїзжіа чисть інтелігенції придавляє холодно-віро- вно ѡїї борбѣ, переніта думкою, що чи силь- чи такъ вypadуть, она и изъ дальне за свои гропі буде єїа кенсke яко, плохій хлѣбъ, буде по костки грязла въ болотѣ, та що ни. Вальдманъ ѿ сопа, будуть отпинти шпиталь, школы за добрій гропі въ матеріалу, якій тамъ Богъ сотворивъ. Пессимистично на- строеній не хочуть дати вѣры, щобъ си- звонили ласкано въ листъ найкоротній чисть свою довги вирѣвнати, такъ лькъ въ против- чисть разъ товариство, находяще теперъ въ великой материальній потребѣ, будему- ще дорогою судовою зверненію пожичокъ домуагатися.

III.; Сивый молодчикъ, (сатира) И. ІІІ.; За- родной литературы (далѣше).

НЕРЕЧІСКА РЕДАКЦІЯ.

Вп. Дописователії въ Коломыї. Зви- справъ, котрій мають обговорюватися на мѣ- щанськихъ дописахъ, мусільсько Вашу вже- зможену донеси линіти до слѣдуючої чи- тості.

Оповѣстка.

Руско академичне товариство «Дру- жній Лихваръ» має чисть пригадати вѣмъ П. Т. Панамъ, котрій позатихъ гро- шеві пожички въ тѣмъ товариствѣ, щоби з- вонили ласкано въ листъ найкоротній чисть (1—3)

Курсъ збожя въ дні 20 падолиста 1880.
(Справозданіе лѣбескимъ комітетомъ купцівъ)

Цѣна за 100 кильограммъ.		бртъ	до		
		брт.	кр.	зр.	гр.
Шпиніця	10
"	блѣда	.	.	.	—
"	жовта	.	.	.	—
"	остана	.	.	.	—
Жито	.	.	.	9	40
Ічмінъ	.	.	.	5	75
Гречка	.	.	.	6	60
Овесъ	.	.	.	6	—
Горохъ до варки	.	.	.	8	50
"	паст.	.	.	7	50
Вика	.	.	.	5	—
Кокорудза стара	.	.	.	6	40
"	нова	.	.	5	60
Рѣшакъ зимовий	.	.	.	11	25
"	лѣтній	.	.	10	50
Ржія (Лінника)	.	.	.	9	75
Настінні лінніе	.	.	.	11	—
Копюшнина (передва)	.	.	.	20	—
Кмінъ	.	.	.	22	—
Ананікъ	.	.	.	36	—
"	плоскій	.	.	36	38

Курсъ лѣвівскій въ дні 22. л. падол. 1880.

платить жалованіе		австр. валютою
р. кр.	р. кр.	
<th